

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/69/2017
Identifikačné číslo spisu:	1113238978
Dátum vydania rozhodnutia:	14.06.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1113238978.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky Mgr. O. D., bývajúcej v P., proti manželovi MUDr. V. P. bývajúcemu v S., zastúpeného JUDr. Toni Khuri, advokátom v Bratislave, Dlhé diely II/13, o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom X. D. a E. D., na čas po rozvode, zastúpených kolíznym opatrovníkom G., v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 1P/179/2013, o dovolaní manžela - otca maloletých detí proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. novembra 2016, sp.zn. 11CoP/209/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 10. septembra 2014 č.k. 1P/179/2013-143 rozviedol manželstvo účastníkov uzavreté dňa XX. novembra XXXX. Na čas po rozvode zveril maloleté deti X. D. a E. D. do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Navrhovateľku oprávnil maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otcovi maloletých detí uložil povinnosť platiť výživné na maloletého X. sumou 200 € mesačne a na maloletého E. sumou 200 € mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Styk otca s maloletými deťmi neupravil. Otcovi maloletých detí zakázal bez prítomnosti navrhovateľky alebo jej písomného súhlasu alebo bez súhlasu súdu vycestovať s maloletými deťmi mimo územia Slovenskej republiky. Štátu náhradu trov konania nepriznal. Žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie manžela - otca maloletých detí rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1 zákona č. 160/2016 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie, vec správne právne posúdil a vyvodil z nej správny právny záver. Odvolacie námietky manžela - otca maloletých detí vo vzťahu k rozvodu manželstva či k úprave pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode nepovažoval odvolací súd za relevantné privodiť zmenu rozhodnutia.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie manžel - otec maloletých detí. Navrhol, aby napadnuté rozhodnutie dovolací súd zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dôvodil, že rozsudok odvolacieho súdu bol vyhlásený bez nariadenia pojednávania aj keď vedel, že si ustanovil na konanie právneho zástupcu a chcel sa prostredníctvom neho zúčastniť súdneho pojednávania. V konaní teda podľa jeho názoru došlo k nesprávnemu procesnému postupu podľa § 420 písm. f/ CSP a porušeniu práva na spravodlivý proces.

4. Navrhovateľka vo vyjadrení žiadala dovolanie ako neprípustné odmietnuť.

5. Konanie vo veciach rozvodu manželstva spojené s konaním o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode je mimosporovým konaním, ktoré je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené samostatne v ustanoveniach § 92 a nasl. zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa neho sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (§ 2 ods. 1 CMP). To platí i pre konanie o dovolaní.

6. Podľa § 395 ods. 1 CMP, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Keďže ustanovenie § 396 CMP s dopadom na predmetnú vec „neustanovuje inak“ platí CMP na preskúmané konanie.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), a to oprávnenou osobou, po preskúmaní prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (pozri napríklad sp.zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m.m. I. ÚS 4/2011).

9. CMP vo veciach rozvodu manželstva obsahuje osobitnú úpravu dovolacieho konania, kde dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že manželstvo sa rozvádza (pozri § 76 CMP).

10. Občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu prijalo z 26. apríla 2017 rozhodnutie č. 6 na uverejnenie v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR v znení právnej vety: „Prípustnosť dovolania podaného od 1. júla 2016 proti uzneseniu vydanému odvolacím súdom v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania je v zmysle § 76 Civilného mimosporového poriadku vylúčená a nemôže ju založiť ani prípadná procesná vada konania uvedená v § 420 Civilného sporového poriadku“.

11. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd uzatvára, že prípustnosť dovolania podaného od 1. júla 2016 proti rozhodnutiu vydanému odvolacím súdom v konaní o rozvod manželstva je v zmysle § 76 CMP vylúčená a nemôžu ju založiť ani prípadné procesné vady konania uvedené v § 420 CSP.

12. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (pozri § 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

13. Nakoľko v časti rozvodu manželstva je dovolanie neprípustné, najvyšší súd sa zaoberal ďalej len

vymedzeným dovolacím dôvodom v časti úpravy pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

14. Dovolateľ vymedzil dovolací dôvod ako porušenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP), kde táto vada mala spočívať v nevypočutí novo ustanoveného právneho zástupcu otca maloletých detí najmä v otázke výživného, keď odvolací súd vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania.

15. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

16. Dovolateľ tvrdí, že mu odvolací súd odňal právo vyjadriť sa k veci tým, že na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie. Dovolací súd poukazuje na to, že podľa § 385 ods. 1 CSP odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

17. Podľa § 384 ods. 2 a 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich napriek návrhu strany nevykonal súd prvej inštancie, a tiež za podmienok podľa § 366 CSP (a/ ak sa týkajú procesných podmienok, b/ ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, d/ ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie).

18. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie, nemal dôvod dokazovanie zopakovať (§ 384 ods. 1 CSP) a z uvedeného vyplýva, že nezistil podmienky pre doplnenie dokazovania (§ 384 ods. 2 a 3 CSP). Z dovolania vyplýva, že dovolateľ vyjadruje nespokojnosť s rozhodnutím najmä čo sa týka platenia výživného, na ktoré bol zaviazaný. Keďže pre nariadenie pojednávania nebol daný ani verejný záujem, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania je postupom, ktorý plne zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 CSP). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, preto nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces. Námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP, je preto neopodstatnená.

19. K tvrdeniu dovolateľa, že si ustanovil na konanie pred odvolacím súdom právneho zástupcu a ten sa nemohol kvalifikovane vyjadriť dovolací súd uvádza, že boli riadne upovedomení o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobom, ktorý zodpovedal zákonu (§ 219 ods. 3 CSP) a právnomu zástupcovi dovolateľa nič nebránilo, aby kvalifikovane zastupoval svojho mandanta aj bez nariadenia pojednávania na odvolacom súde.

20. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

21. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 52 CMP.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.